

Φασούλης καὶ Περικλέτες,
ό καθένας νέτες σκέτες.

Π.—Τί γίνεσαι, βοὲ Φασούλη;... ἀνεστατώθ' η σφαίρα
καὶ σὺ δάκρυα κοπανῆς ἔξοχονά δέρα;
"Οὐον καρὸν μᾶς ἐλεῖτες δικόμες κατεστράψῃ
καὶ ή ἑηδὰ κι" ἡ θάλασσα εἰς αἴματα ἔβαψῃ.
κρούστες, προσκουρίσεις, κρούσματα, συγχρούσεις, παρακρού
κι" ἄλλα τοιαῦτα φοβερά, ποὺ φρίττεις νά τάκοντος. [στις]
Ἐν τούτοις καλῶς δριθες...

Φ.—Καλῶς οὖς θρησκα, βλάμη.
ή ἀφιξής μεν εβδύμον πιστεύω νά σε καμη.

Τι λέγεις; τι μοῦ γίνεσαι;

Π.—Και μ' ἐρωτάω τί ἔχω;
το στρόμα μου με δάκρυναν κυκλησερδόν το βρέχω.
Τί νά σού "καὶ βρεῖ ἀδελφέ... η προσφυλῆς Ἐλλάς
κατήνησες πραγματικῶν τῶν πόνων καὶ κολαζί,
κι" δλων τα μάτια ἔγιναν πικρῶν δακρύων βρύσεις,
ὅπου "μπρεις Κραιστίους μ" ἔκειναι να γείμισης.
Μόλις τὸν Κόρκος, Φασούλης, ἀγοίσας μοιρας θῦμα,
με τόσον σπαραγμόν ψυχής, ἔδημάφεις "στὸν μῆνη,
κι" ἀντιλαλούν τα πέλαγα κι" ἀντιλαλούν τα δην
πός εἰς τὰ ἔντας πέδηνας τοι Βασιλείας ή κόρη,
ή Αλεξάνδρα η χρυσή και κομαγανα πτυμένη...
θερειδ βαρειδ τὸ σήμαντο τῆς Ἔκκλησας σημαίνει,
και μὲς "στὰ μαΐσα νινένει και κλαίει δι" η χώρα
και γήρα της βαριθωγγάη λίνα" η μανοφόρα.
Και σύ ἀκόμη κάθεσαι στας ὅχθας τοῦ Φαλήρου
και ανακτένεις θυμος τας αίρεις τοι θεριθούν,
κι" ἐλπίδες πλούτους μέλλοντος σ' ἀπολαλον ιχνουσι,
και βλέπεις και τὸ σπήλαι σου, ποὺ κτίζεις βερεος,
χωρὶς νά υπολογίζεσαι πάς σπήλαι, βάρκες, κότερα,
τα πάντα είναι εις τὴν γῆν σκάκις ἀπατηλότερα.

Φ.—Ἐνῷ ἕρεμαβα μακρών παντός τοῦ ἐπιγείου
μεταρρυθμίσεις ήκουσα πολλάς τον "Υπουργείου,
κι" ἐπεκόφθον δι μφαίλα τὴν ἔξοχήν ν' ἀφήσω,
με πάλιν μετενόησο κι" ἕγνυσαι διάσιο.
Τὸ πρότια είκα, φαίνεται τα μάλια φυσικόν,
κι" ὅποταν είσαι "Υπουργός τῶν "Εστωτεικῶν
και τῆς Παιδείας εἰμικορεὶς αποτοικημε νά γίνης,
αντὸς δε πάλιν να γενη ν τὸν Ἐξωτερικῶν,
αντὸς δε πάλιν να γενη τὸν Οἰκονομικῶν,
αντὸς δε πάλιν τοῦ Στρατοῦ, και ούτον καθεῖταις,
χωρὶς θυμός τα σέρεια μας. ν' ἀνακνή δεύς,
και δίχως τὸ Βασιλεύον νά πάθη τῆς Ἐλλάδος,
ή Θέμης και τὰ Γράμματα και μάθε δλλος κλάδος.
Αν ήλλαζαν τα πρόσωπα, με ζέρεια, τενεκέ,
πάς γνώσεις δεν μάς ἐλεύσαι δι' θά ειδούσαι,
και ειμπορεῖς και σύ αντός, ποὺ χάσκεις ἐν ἀργίᾳ,
νά κυθερώνες και τα ἔπτα συγχρόνους "Υπουργεία.
Κατόπιν, δται δι βλαστός και βουλευτής τῆς Ἀρτης,
αντὸς τῶν Οἰκονομικῶν δι πάσχων προτομάρτης,
ἐπέντενος ἀπεκόφθον δι τὸν Δελτηλάνην,
η ἀποχώρησης αετή σπουδαία μούν έπραψη,
και πάρουτα φαμελικός ἐκέρθη τον Πηγάδουν,
μα μούλη κάποιος ξέντος ἐδεν κάθεσαι στ' αὐγά σου,
ἐπένθησε, δις φαίνεται δι Οἰκονομογάρδους
»πάς μνδυνεύεις νά χαθῇ τον Θοδωρῆ τὸ σκάφος,
κι" ἀπὸ τὸ πνεύμα φωτισθεὶς τῶν οὐρανῶν τὸ διγον
εἰσκέφθη πρώτος νά σωθῇ δι πρικτὸν ναυάγιον

πάς ἀνθρωπος προβλεπτικός και κρίσεως σπανίας
καθδός κι" ὁ ἐπολοιάρχος δι τῆς Ταυρού μεν ιας
»Γι" αυτὸν θαρρῷ πός ἐσπενες μακράν ἀποχωρήση
και τόρο πάν έξδριστος πλαντάται στὸ Παρίσι.
»ι" ἀφος ἐπαραφώπεις τοὺς "Ελλήνας και σὲ
»έπειης τὴν σοφίαν του νά δειξῃ και "στὸν Σαί,
κι" ή νόσος τὸν προσέβιλε η τῆς χρεωκοπίας,
πονι είναι ἀνεπίδεκτος ως τόση θεραπείας,
κι" ἔκει με Γάλλων ἐμβιθίδων μιοφολογῶν συνάφη
»για τὸ Κουβέρνο τῶν Ρωμηῶν ἐπικηδείων γράφει.
»ἄλλα δὲν πρέπει δι αὐτὸν κανένας μας νά χάνεται
κι" ο ναυαγός για νά σωθῇ απ' τὰ μαλάτια πτάνεται.
Τοιαντί ἀποκόντης παρ' αὐτοῦ, καλά μου λές, τον είπα,
και ζάπλουσα στὸ Φάληρον και πάλι με τὴν πίπα.
»Οπόταν δὲ δι κύριος Τρικούπης ἐθυμιλήθη
πός μὲ τὸν Μηλόδητης, Περικλή, τὸν "Ἀγγελον συνητήθη,
δοράτι ἀνεψόνων με κάρισαν ψυχῆν..
οι συμμαχία, φαίνεται, βαδίζουν κατ" εὐχήν.
»Οπόταν δὲ ποὺ συμφορον πολλή τον Δελτηλάνην
στὸ θεωρεῖον τοι Καρύον ποτὲ τὰ φωκόλ έφάνη,
τρε μπλέν, τρε μπλέν, ἐφωνάζαι, κι" αὐτὸν κακὸ δὲν είναι,
και ἄλλας "στάς μωρίσσων μας σωρεύσαν μωρόνα.
»Οπόταν δὲ, βρε Περικλή, και με τὸν Βίσσαρον μίλησε,
ωτονερεβετει! ξεράξαι, και η χαρα" ξεχίλεσαι.
»Οπόταν δὲ κι" ὁ ἀδελφός τοῦ Παρασκευεύθη,
πον πάσης κοιλυμβητικῆς σπουδαίας τα είδη,
ώς πέπτεις διώρασις επλεες στὴν θάλασσαν σχεδόν
κι" η Θέτις τὸν ἐπέρδιμαξε κι" αὐτὸς δ Ποσειδῶν,
τὸν Πλάστην εὐχαρίστησα τὰς κείσας μου υψόνων,
διότι ψάρι ἔγινε για πέντε ώρας μόνον,
και τὸ δασώδες σῶμα τον ἐχιμαίτα λουσας
ἀπὸ νερὸ διρύσασκας ως τὰς γνωστάς Μεδούσας.
»Οπόταν δὲ ίωδιον ἀπλήστως ἀνακνέων
κοράκων σμήνη ἔβλεπα κι" ἀρπακτικῶν δρένων
νά τραγανίζουν πτώματα αιμορραγῶν "Ελλήνων,
ποὺ βάφον μετὸ τοι αίμα των την γῆν ατερη τῶν θρήνων,
εὼ Κύρος τὸν οδρανῶν, ἀνέκραξε με πόνον,
ποὺ ἄλλοτ" αίμα θρεπεῖς στὴν γῆν τῶν Φαραόνων,
σὺ αίμα βρεῖς δρόνον κι" εἰς δλην τὸν "Ελλάδα
και μ' αίμα μόνον πάσιον ἐκάστην μας καλάδα.
Και ἀν αὐτὸν Φαρω πληγή ἔθεωρειο,
ἄλλ" εἰς ήμας τοὺς "Ελλήνας εδιτύχημα θά ήτο,
γιατὶ τὸ αίμα σὰν νερὸ δι δουφούσαν διοι
και ίωσ τότε θάφιναν μαχάται και πιστόλι.
»Επάλουσον, Πανάγαθε, κι" δρον τον μαχαρά,
κι" δις ἔβην κατασκόκινος κι" δι ήμος μιά φορά,
και με τὸ φῶς τῶν ἐφυδρῶν κι" αιματηρῶν ἀκτίνων
νά γίνουν κατασκόκινα τα μούρα τῶν "Ελλήνων,
πρὸς πλαισιόρα δὲ χαράν παντὸς αντάμ "Ελληνος
δις ἔβην κατασκόκινη κι" διργοφα Πανασέληνος,
κι" ἔκειν" η Ποντίλη τῆς αὐγῆς με τὸν Αγνεριδὸν
και πάς μεγάλος δι μικρός διστηρο τῶν οὐρανῶν,
κι" αίμα παντοῦ δι πλανημούη δι καταρράκιον τάχος
για νά χροτάσῃ δι Ρωμηῶν δ Μαραθωνομάχος.
»Οπόταν δὲ, βρε Περικλή, έγραφεται κι" ἀλέγετο
πός τῶν Μουσῶν δ "Ελλακῶν ἀνήλεως ἔβλεγετο,
ἔγω μέσως ἐπενεια τὸ γεγονός ἀκαυσίας
νά δώσω τὴν προσήκουσαν βοηθειαν στὰς Μουσας,

κι' ἔκεινας κατρακύλησαν ἀπὸ ψηλᾶ μὲ τούμπας
κι' οἱ πυροσβέταις ἔτρεχαν ὅπισσο μὲ τῆς τρομήπας,
καὶ τώρα κάθε λάτρης των καὶ φίλος δὲν εἰξένει
κοῦ διάβολο ἐτρύπασαν νὰ πάῃ νὰ τῆς εἴρη.
"Οταν δὲ πάλιν ἤματα πῶς ἐδόλοφονήν
ὁ Κόκκος δ τραγουδήστης, ἐκτίνητα τὰ στήθη,
καὶ νὰ σοῦ γράψω θῆσλα τὰς κάτω συμβουλας :
«Διγαπτης μου Περικλῆ, νὰ μήν παραγέλλε,
καὶ διταν εἰς περίπατον ξέρχοσται καλέ μου,
νὰ δυοθέτης πῶς τραβής εἰς στάδιον πολέμου,
καὶ καθ' ημέραν τακτικά μετά θερμῶν δυχόμουν,
νὰ κοινωνεῖς τὸν Ιερών κι' ἀρχάγονων μυστηρίων,

καὶ τοὺς οἰκείους νὰ φιλῇς καὶ ν' ἀποχαιρετᾶς;
καὶ 'στὴν γυναικα σου νὰ λές—η τὰν ή ἔπι τάξι...
κι' διν ξέφανα ἐπάνω μου κανένα βόλι πέην
συγώρα με, γυναικα μου, καὶ δ Θεός 'οχωρέσοι.—
Αὗτα καὶ δίλλα ἕγραψα μὲ κόκκινο μελάνι,
κατόπιν διας, Περικλῆ, καλλίτερον μ' ἐφάνη
νὰ σον τὰ τῷ προφορικοῦς καὶ νὰ σὲ νουθετήσω
ὅποταν θεία χάριτι, καὶ πάλιν σ' ἀπαντήσω.
ΠΙ.—Καὶ θάτερα;

Φ.— Σάντη ἤματα πῶς ξεβυσσαν τὰ κάλλη
τῆς κόρης τῆς πεντάμορφης μὲ τὸ ξανθό κεφάλι,

Σ' τότε πιά δὲν 'χράτησα και ἥλθα νὰ πονέσω και νὰ πενθήσω μὲ δόους σας και νὰ μαυροφορέσω.

Π.—**Κλάψε,** καύμενε Φασούλη.

Φ. — Σ' αὐτή τὴν βρωμοφαίδα τέτοιας ψυχαῖς ἀγγειλαῖς τῆς βρίσκεις κάθε μέρα; Νομίζεις διπού κι' ἀν στραφῆς μὲ δακρυσμένα μάτια πᾶς θ' ἀκαντήσης εἰκόλα, πρὸ πάντων ὅταν Παλέτια, μὲς σ' ἀγαθὸν ταῦμέρθητα και μὲς σ' τὰ τόσα λούσα μιὰν δρετὴ βασιλικὴ σὰν τὴν ἁνθομάλλουνα; Τὸ δέρι, ποὺ σ' ἀρμάτα τῶν κοίνων ἀντεράφη, τὸ κέρι, ποὺ μονογέλη και λάμψει 'στο χρονάρι, θαρρεῖς πῶς εἴκολο μπορεῖ και κάτι τι νὰ δην και μιὰ μικρὴ παρηγορή και βέλσασμα νὰ χύνη, και νὰ οπεκάζῃ κάρποτε μὲ τὴν χρονή πορφύρα τὸν δρωστό, τὸν δρφανό, τὴν πεινασμένη χριστα;

Τὰ μάτια, ποὺ δὲν κύνθισαν τοῦ κόσμου τὴν πικράδα, τὰ μάτια, ποὺ ὑντίσθισαν 'στον ύδρον τὴν λαυρόσα, θαρρεῖς πῶς εἴκολα' μποροῦν νὰ λησμονοῦν τοὺς θρόνους και νὰ δακρύσουν κάποτε και γιὰ τοὺς ξένους πόνους;

Ω. — Ω 'Αλεξάνδρος λατρευτὴ χαροποίηση κόρη, κι' η βιοσκοπούλη 'στο βιονό κι' διαντηκὲς τὴν πλώρη τραγουδοῦ γιὰ τὴν ώμασφορή τοῦ Παλαιτοῦ διὰ κάνην, ποὺ μᾶτι στημή σαν άνειρο παρηγορᾶς ἐάν ἄντη, κι' η μαυροφόρας ἀδελαιτά, η φωτάκη κι' η δρφάνια, διὰ πλέοντας δακρυστάλακτα στὴν μηνή του στεφάνια.

Ω. — Ω 'Αλεξάνδρος λατρευτὴ θαρροὶς ποὺς ζῆσε δικόμα

μ' ἔκεινο τὸ χαρογέλο τὸ σόδινον στὸ στόμα,

μὲ τὰ μεγάλα μάτια σου, μὲ τὸ χρωστό κεφαλή,

μ' ἀγγειλικὰ χροίσματα σ' ἀφροπλασμένα κάλλη.

Θαρροὶς πᾶλι ζωντανὴ ἐμρός μου θά σε δῶ,

κι' ένωμοις στὸν έφυγες πᾶλι φεύγεις διπ' ἕδω

τῆς δρετῆς ή ωμορφιά κι' η ἀλεπυδοσύνη

κι' δλος ὁ κόσμος ἔργους και σκοτωνός θὰ μεινῇ,

και σ' ἄλλη γη ἔνωμα πᾶσα πάιειν ἀγαπᾷ

και δρόνοις κι' ἀνέσσερο τὸ φῶς της νὰ σκορπᾷ.

Πέτα, ψυχὴ καρούνεντη, και γλυκοχαμούγελα,

'στὸν ἥλιο σου, στὰ σόδη σου, στὴν πρώτη γη σου ἔλα,

νὰ σε καιμίσουν μ' ὑνεροὶ ἀγγεῖλοις ἀσπροφόροι,

Ω 'Αλεξάνδρος λατρευτὴ, χαριτωμένη κόρη.

Π.—Στομάτα πιά.

Φ. — Λοιποὶ ποὺ λές τὸ βῆμα διευθύνας κατεπειναμένως δρόμος εἰς τὰς κλίνες 'Αθήνας. Πλὴν μόλις χώμα πάτησα τῆς δοξασμένης γῆς τὸν θλιβόλιο μου τρέβησα τοὺς καραγωγεῖς, και γιὰ τὸ καλῶς ὥρισες μοὶ ξελέψων μιὰ τοάντα, και σίγε μέσα, Περικλῆ, τὰ τιμαλφῆ μου πάντα. Τότε δὴ τότε πάταγος ἀνάμικτος μὲ θρήνον,

κι' ἔγω αὐτὸν τὸ γεγονός μετ' ἀπαθείας κρίνων

εἰλοι πρὸς τὴν γυναικα μου ειρήνη κλαίσις, φύλη γέναν,

κι' αὐτὸν τὸ νέο ἔφαντο ποὺν κτύπη δεν είναι,

και τοῦτο ἔγε σκέψων σου καθ' ἀκαντά τὸν χρόνον

πῶς σὸν ἐκ' ἀρτοῦ ζητεῖται πᾶς ἀνθρώπος και μάρον,

οὐδὲν ἐκ' ἀργύρῳ και χλόεσσι και λύθοις τιμαλφέσι,

ἄλλ' δικοις δίλλοις τοὺς φαγῆ και διποὺς εἰμιορέστο.

Ας λείψουν τὰ τρεχόματα κι' ἀς καύνη κάθε πίνος,

κινεῖς και νόμους ξένων και πρὸς αὐτὸν συμφώνως

κινς 'Ελλην φιλελεύθερος κρυφὰ κι' ένισιωπή μιαν φοράν τούλαμέστον δψείλει νὰ κλατῆ.

Μία θυσία ως αὐτή κι' ένι μέροντος μᾶς ὑφείλετο... δό Κύριος τὰ ἔδους, καραγωγεῖς ἀφείλετο. Τῷ ιπεριάρχῳ στρατηγῷ τιμαι και νικητήρια και πρέπει νὰ δεχάμεθα γι' αὐτὸν συγχαρητήρια, και νὰ κομπάζουμε καίσουνα και νὰ μεγαλανῦμες διάν μόνον ή γατόδρα μας μᾶς; ἀπομένη κτήμα συμφώνων πρὸς τῶν νόμων μας τὸ πνεύμα και τὸ φῆμα» Π.—Καλλ τὰ εἴτε, βέλτιστε τῶν ἐπὶ γῆν ἀνθρώπων, μὰ μήνας στὸ τιμαλφῆ τὰ ἔλευσες μὲ τρόπον και διαδίδεις, μασαράδ, πᾶς σοῦ τὸ πήραν ἀλλος;

Φ. — Ας λείψουν τέτοια χωρατά εἰς τὸ πολὺ μου χάλι κοὶ δέξον 'στάς γάλιας σου έμε τὸ δέλερόν, απλαγέντα ειντυγάς έτι λίθων μιαλόφον.

Π.—Σαν πρῶια πάλι όλες το εἰς τὸ κουβαράκημα κι' ίπποθεσ, βρέ Φασούλη, πῶς τάχεις ίπποθετη.

Φ. — Κι' ειμιοράδ, βρέ Περικλῆ, ἀς κάρο και ἀλλέως, ἀρρώς ἀγράφη άνωθεν νὰ είμαι ψωραλός. Οὐχ ήττον ίσσος νὰ 'βρεθούν και δόσαν πρόντα θάλιο σάν έχομε Διευθυνθή καὶ ἡώς τὸν Σπυρο-Μήλιο, και Μιχαλέαν καλλιστον ιπαστηνόμον δνωτας, δστεις τὸ πάν ένηγησε ταχέως και πρεπόντως μά κι' ολητήρης έδειξαν μεγάλης ἐπιμέλειαν κι' ίμπολησαν κι' έρενηνταν καθ' ολη τὴν ἐντέλειαν, ἐφ' φ πρὸς δλους ζάριτας πολλάς δλα χρωστῶν κι' μὲ μέρους τοῦ μαροίπου μον θὰ τοὺς ενέχαριστο. Κι' δος δός δὲν ἀνευρεθούν δο κόσμος δέσ καλέδ, δο Φασούλης 'υπενθύσα τὸ χρήμα νὰ γελά, σκοπεύω δέ, βρέ Περικλῆ, τὴν σιοπήν νὰ λύσω και στὸν μακρὸν δραματεῖη τούταν νὰ λαλήσω:

«Βρέ κύριε καραγωγεῖν, βρέ Γειδόρην Γιανναράπη, εἰπὲ μου δο δά μάρσπος πραγματικῶς θάλιάτη κι' μὲ πῆπης πῶς τὸν ἔκλιψες, δγω δο δε πιστέψω... πολεζέει; ... 'Ελληνες έσμένε... κι' δγ' μ' πκρεσ νὰ κλέψω. δον μως τὸν δσονφωτες, γιά νὰ τελείων 'η φέστα, δον κι' μένεια κάπι τι και πάρε στὸ κέστα, και δίξος δραματεῖη, δα γίνη διωθός σου και δο Χριστος μας πάντοτε δα είναι θοηός σου». Αύτο και δλα δόσα τοῦ πῶ μὲ γλώσσα δλο μέλι μένεινος πλέον μὲ σκεψήρη κι' δο καμή δο, δέλει.

Γι' θαρροὶς άνεξικακος δπο μικρὸς πῶ εἰσα κι' εἰς δλους δλα συγχωρεῖς και δλους τοὺς λυτεῖσαι, και δν οι δρόνοις 'έφασαν τῆς προτερης θλικίας σου δάκρυα είσαι, Φασούλη, 'στὸ θάντος τῆς θλικείας σου. Φ.—Αν είμαι άνεξικακος, τι διεβολο να κάνω; καλλαμαρᾶς 'γεννήθηκα και τέτοιος δο παθάνω. Μὰ τώρα ποὺ δεπτομερδός σού είσαι τὰ είκοτα δον δέλι κτά νὰ μὲ κτυπες δον είναι σαι και πρώτα, δλα μετ' ἀγρύπτοις έκινθμαν πολλά, μ' ένα φεβάλεο Μάσονερ να μὲ πκροβολῆς.

κι' δγω τὰ δλοια δο μασώ και δα τὰ καταπίνω κι' αποτομειμένης δλάκερα μηρός σου δο τὰ πτών. Π.—'Ορες λοιπὸν τρεῖς ποτολιεῖς, αλεμένε Φασούλη. Φ.—Και δλλη μιά.

Π.— Νδι κι' δλλη μιά... Σ' ένδικαστε πολύ.

Ο 'Ρωμής γνωστὸν σᾶς κάνει — πᾶς 'στο σκεπή μου ἀνέση, 'αρη Νεστορίου δάκρυο, — κι' δηδούς ουρανοφέται, μὲ ζενοδοχείο Εδέν,

μὲ Χαματον μὲ μιά μάνδρα — μὲ μεγάλη ολοκομηή, και μιά χήρα δίκαιας ανθρα, — μὲ πολταν δλλοτ μεμή.